

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2025-10-23
Besvaras senast
2025-11-13

Till infrastruktur- och bostadsminister Andreas Carlson (KD)

2025/26:91 Kostnadskontroll i statens infrastrukturprojekt

Kostnaderna för svensk infrastruktur har under lång tid ökat i en takt som är både orimlig och ohållbar. Flera stora projekt har mångdubblats i pris jämfört med de ursprungliga kalkylerna. Den utvecklingen måste brytas.

Enligt branschens rapporter har kostnaderna för att bygga järnväg ökat med flera hundra procent, och Sveriges Radio har visat att spårbyggen i dag är upp till sju gånger dyrare än för 50 år sedan. Det är inte enskilda olyckor – det är ett systemfel.

Fördyringarna uppstår ofta redan i planeringsfasen och drivs av långa processer, otydlig ansvarsfördelning och svaga mekanismer för kostnadskontroll. Men problemen är också strukturella. Den långtgående marknadsiseringen av infrastrukturen har lett till splittrat ansvar och kortsiktiga upphandlingar där vinstintressen väger tyngre än samhällsnytta. Förebyggande underhåll trängs undan till förmån för akuta insatser, vilket på sikt blir både dyrare och mindre effektivt. Resultatet är att vi inte får mest infrastruktur för pengarna, och staten har förlorat förmågan att styra helheten.

När staten inte håller ordning på sina kostnader och infrastruktur uteblir eller förhalas drabbar det vanligt folk. Och kommuner och regioner som redan kämpar med att klara skola, vård och omsorg hamnar i kläm när statliga kostnadsökningar vältras över på lokal nivå.

Det här handlar om respekt för våra gemensamma resurser. Politiken måste ta ansvar för att infrastruktur planeras och byggs snabbare, billigare och med bättre kontroll – annars urholkas både tilliten och framtidens investeringar.

Mot denna bakgrund vill jag fråga infrastruktur- och bostadsminister Andreas Carlson:

1. Vilka åtgärder avser ministern och regeringen att vidta för att säkerställa kostnadskontroll i de statliga infrastrukturprojekten?
2. Hur avser ministern och regeringen att säkerställa att kommuner och medborgare inte får bära konsekvenserna av statliga fördyringar – i form av ökade avgifter, försämrad välfärd eller utebliven infrastruktur?

.....

Aylin Nouri (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Rebecca Heinemann